

Pripravnici

POBJEDA: Kako ocjenjujete uspješnost Vladinog programa obuke pripravnika? Koliko njih je nastavilo da radi tamo gdje su odradili pripravniki staž?

BOŠKOVIĆ: Još nemamo taj podatak. Znam da je to bilo nemoguće u državnoj upravi, jer prije zaposlenja moraju da polože državni ispit. Kod mene u Ministarstvu bilo je 12 pripravnika i svih 12 je ostalo da volontira. Vrlo brzo nakon polaganja tog državnog ispita siguran sam da će većina njih naći zaposlenje upravo u državnoj upravi, jer nam se sad otvaraju mogućnosti kroz otvaranje Centra za azil i kroz Zavod za socijalnu i dječju zaštitu. Upravo ti ljudi koji su ovdje devet mjeseci učili, bili zaista vrijedni i pokazali da zavrjeđuju našu pažnju, zaslužuju da im omogućimo da to što su naučili primijene u praksi na odgovarajućim radnim mjestima. Koliko je kod privatnih subjekata pripravnika ostalo ne mogu vam reći jer nemamo taj podatak, ali, evo, znam da je u ŽRK Budućnost, gdje sam predsjednik, jedna djevojka odradila to stručno osposobljavanje kao fizioterapeut i nakon devet mjeseci ostala u klubu da radi.

POBJEDA: Kako to što kažete korespondira sa najavom da će biti značajnog otpuštanja u državnoj upravi?

BOŠKOVIĆ: Uvijek je prisutan taj problem administracije i pitanje da li imamo viška ili ne. Lično mislim da tu administraciju moramo bolje rasporediti, bar što se tiče ovog Ministarstva.

U centrima za socijalni rad, već ranije sam rekao, nijesam zadovoljan kadrovskom infrastrukturom i tu moramo napraviti jedan potpuno drugačiji koncept. Jer novo vrijeme koje nam donosi nove izazove u domenu socijalne i dječje zaštite traži i nove, kvalitetnije centre za socijalni rad.

nadam i vrlo brzom početku gradnje neke od hidrocentrala. Sve su to projekti koji će značajno generisati ekonomski rast i razvoj Crne Gore, a samim tim i razvoj tržišta rada. Mi ćemo sve učiniti da domaća radna snaga prva osjeti benefite ovih investicija, ali ne možemo praviti barijere ni za strance, upravo zbog toga što na tržištu radne snage u Crnoj Gori ne postoje određene kval-

ifikacije i one se moraju uvesti iz inostranstva, prije svaga iz regiona, a onda i šire. Ja zaista očekujem da osnovne benefite osjeti domaća radna snaga, a tek onda da na red dođu ostali. **POBJEDA: Mnogi smatraju da će opet stranci radije prihvatati te poslove, a da će nezaposleni u Crnoj Gori čekati neku „bolju priliku“. Šta vi o tome mislite?**

BOŠKOVIĆ: Problem crnogo-

skog tržišta rada prije svega je u tome što je ono manje fleksibilno u odnosu na neka tržišta u regionu. Ima za to više razloga.

Prvo, sve i kad postoje odgovarajuća zanimanja domaćih nezaposlenih radnika, njihova konkurentnost nije na onom nivou koji želimo. To se prije svaga dešava zbog ekonomske situacije u regionu, jer je crnogorska radna snaga mnogo skuplja od one iz okruženja. Vidite, prosječna plata u Crnoj Gori je za 30 odsto veća nego u Srbiji, 45 odsto veća nego u Makedoniji i na Kosovu... Sve su to pokazatelji koji crnogorsku radnu snagu na neki način diskvalifikuju na tržištu rada. Sa druge strane, pogotovo u vrijeme turističke sezone ili tzv. poljoprivredna sezona u Crnoj Gori, mobilnost radne snage sa sjevera, gdje je nezaposlenost znatno veća, prema jugu nije onakva kakvu bismo željeli.

To su problemi sa kojima se suočavamo i tražimo rješenja kako bismo ih prevazišli, povećali tu mobilnost radne snage u Crnoj Gori. Očekujemo

- Mislim da tu administraciju moramo bolje rasporediti, bar što se tiče ovog Ministarstva.

i da će zemlje regiona krenuti u ekonomski oporavak, tako da disbalans u cijeni radne snage više neće toliko biti u korist radnika iz okruženja. **POBJEDA: Azerbejdžanci su krenuli u obuku radne snage za svoje potrebe. U Bijelom Polju je otvoren jedan centar za obuku. Kako gledate na tu inicijativu investitora u Kumboru?**

BOŠKOVIĆ: Mislim da je to zaista dobra inicijativa. Ovaj investitor je svjestan da ne može toliko broj ljudi koji je potreban za gradnju Kumbora dovesti iz okruženja i zato je procijenio da mu se isplati da investira u znanje i osposobljavanje ljudi u Crnoj Gori. Ta investicija će mu se, po mojoj procjeni, višestruko isplatiti. Mislim da je to model po kome bi i ostali veliki investi-

tori, koje očekujemo u Crnoj Gori i kojima će biti potreban značajan broj radne snage, mogli napraviti iskorak upravo u profilisanju domaće radne snage za svoje potrebe. Poenta je u tome da prije deset godina nijesmo imali neka zanimanja koja se danas pojavljuju, a vjerovatno ni danas nijesmo svjesni koja će se zanimanja pojaviti u sljedećih deset godina. Zbog toga je veoma bitno osluškivati trendove, pogotovo one na tržištu rada razvijenih zemalja, kako bismo mogli blagovremeno reagovati i obučiti radnike za ona zanimanja koja kod nas još ne postoje.

POBJEDA: Dobar dio vašeg ministarskog angažmana potrošili ste i na pregovore sa nezadovoljnim „bivšim radnicima nekadašnjih preduzeća“. Zašto se ti tranzicioni „repovi“ još vuku i zašto na ulicama, ispred Vlade, u upravnim zgradama preduzeća ima toliko nezadovoljnih?

BOŠKOVIĆ: Tačno je da još toga ima. Moram reći da sam lično imao razgovore sa više sadašnjih i bivših radnika, koji su danas na Zavodu za zapošljavanje, a neki od njih su već i u penziji. Mislim na radnike KAP-a, Željezare, drugih kompanija koje su nastale iz Željezare, sa invalidima rada... U suštini, to je vrlo komplikovana situacija. Razumijem njihovo nezadovoljstvo, ali nešto što nije rješavano 15 ili 20 godina, teško možete riješiti u kratkom roku, za 10 -15 dana. U svakom slučaju pokušavamo da nađemo zajednička rješenja.

Do sada sam imao vrlo korektan odnos sa svima njima. Nekada to, nažalost, vi novinari predstavite na sasvim drugačiji način od onoga što jeste. Razumijem tu potrebu za tiražom, ali to ne doprinosi onome što je ključno i što nam je svima cilj, a to je da riješimo probleme tih ljudi. Ipak, mislim da smo već izgradili jedan nivo povjerenja, pa možemo da se pogledamo u oči i kažemo jedni drugima što mislimo, što je sa naše strane moguće uraditi, što su njihovi zahtjevi i da tako pokušamo da dođemo do realno mogućih rješenja, a da ne urušimo čitav sistem u Crnoj Gori.

Nedeljom

Zlatna ribica

Piše
Radomir Tomić

Po naški, tipično crnogorski - bajka o zlatnoj ribici, počela je ovako: jedan ovdašnji politički ribolovac, ovladao je svojevremeno prilično malenim dijelom ribljeg fonda; zatim u skladu sa ovlašćenjima prvog čovjeka etabliranog ribolovnog društva zabacio udicu i, gle čuda - izvukao, iz prve, ribicu zlatnu. Samo rijetki nijesu povjerovali u početničku, takoreći pacer-sku sreću, jer znatna većina nije uzela u obzir nivo vještine kojom se prethodno samouvjerenost i suvereno dočepao i štapa i udice.

Naška bajka, međutim, ispisivana je i dopisivana kontinuirano, nešto manje od decenije i po. Zlatnu ribicu ambiciozni i nesporno vješti politički ribolovac nije ispuštao, a lagano, uporno i sigurno, tri tradicionalno bajkovite želje, suprotno svim normalnim bajkama namijenjenim vaspitno-popravnoj edukaciji dece i odraslih, umnožavao je strpljivo i naočigled ostatka, od malenog ribljeg fonda kojim je upravljao, stvorio zabran ekskluziviteta čiju ušuškanoost, individualni i kolektivni komformizam nije bilo uputno provocirati.

U međuvremenu, kako to obično biva u osobenim crnogorskim bajkama, jednako u starostavnim koliko i u savremenim, pobrkali su se lončići: izmiješali se likovi i javnim i tajnim potkusurivanjima obezvrjeđivala i umanjivala- nekom djela, a nekom nedjela. U početku - plišano; u nastavku - svilen-gajtanasto; a u poodmakloj fazi, neskriveno - bahato.

Istovremeno, potisnu se sjećanja, odlože štapovi i udice, povremeno se baci pogled ka nekim inoviranim mamicama i javno posumnja da ova rijeka nije sasvim čista, odnosno da u njoj ima nešto mutno. Kao da je ovaj politički ribolovac i ljubitelj zlatnih ribica tek stigao odnekud. Poslije dugog, dugog odsustva i objektivne spriječenosti da lično učestvuje u odbrani i zaštiti osumnjičene vodne površine. Koju, kao da, inače, nije nadzirao sa svim mogućim formalnim i neformalnim ovlašćenjima, makar tokom prethodnih desetak godina. Od izvora do ušća; uključujući i meandarske „odvođe“.

No, naške su bajke takve- odvaj-kada! Početak je, u njima, vazda bio i ostao važniji od završetka, a zaplet od raspleta! Sve „IZME-ĐU“ svodilo se na licemjerna naknadna čokjanja i ojkanja po nepodnošljivo demagoškom obrascu - „taman da mi je iz oči ispa“, kako to svojevremeno reče predsjednik crnogorskog parlamenta. A, to što je omanuo u procjeni da bi mu se, počev od Cetinja, mogao pozlatiti onaj frontovski nadvojvoda-ujedinitelj, nije baš bajkovito. Crnogorska prijestonica i nije neka šansa za ribolovce. Nema, čak ni potočić pogodan za zanimacije te vrste...

